

האם נותר עוד סיכוי לאהבה?

הסופר ניר מנוסי החל את חייו כחילוני אדוק, ואת משבר חוסר היציבות באהבה בעולם המתירני גילה וחקר כבר אז. ספרו החדש, המיועד בעיקרו לציבור החילוני, מדבר בפתיחות ובתעוזה על מה שקרה לאהבה ומה יש ליהדות להציע כדי לרפא אותה

אליהו גליל

אף על פי שהיינו רוצים להיות מנותקים לגמרי מההשפעות השליליות של העולם הזה, התפיסות המערביות בנוגע לאהבה ולמיניות מחלחלות גם לעולמנו. סרטים, סדרות טלוויזיה, שלטי חוצות ואפילו פרסומות ברדיו, דרך כל אלו ועוד אנחנו נחשפים גם שלא מרצוננו לתפיסות שונות לחלוטין מאלו של היהדות. 'הבוקר שאחרי': מה קרה לאהבה בעידן החופש?, ספרו החדש של ניר מנוסי, מנסה להתמודד עם פדוקס מרכזי שמביאים איתם החיים המודרניים בתחום האהבה והמיניות: אף שבחברה המערבית יש יותר חופש מאי-פעם בתחום היחסים והמיניות, איך זה שעוד ועוד אנשים מתקשים למצוא אהבה אמיתית ומספקת?

את הספר הבוגר והחכם התחיל מנוסי לכתוב כבר לפני 25 שנים, כשהיה סטודנט חילוני צעיר שבדיק חווה פרדה זוגית כואבת. "הספר נולד בעקבות משפט אחד ויחיד שאמר לי אז חבר', הוא נזכר, 'והיה כמו אבן דומיננטית ראשונה שהפילה הרבה אחרות. נפרדתי מחברתי דאז. הייתי מאוהב בה, והייתי שבור כל מאוד. שיתפתי בכאב שלי חבר דתי שהכרתי באוניברסיטה, אמרתי לו שאני חושב שאותה חברה לא יודעת מזו מה מחויבות, והוא נאנח ואמר, 'חצי לעצמו: לצערי זו הבעיה היום של דור שלם'."

"הכול נהיה כל כך פתוח וחופשי לכאורה, אבל מרוב שהכול פתוח וחופשי המון דברים הלכו לאיבוד בדרך"

המשפט הזה לא עזב את מנוסי הצעיר: "התחלתי להסתובב עם המשפט הזה. כל הזמן עבר לי בראש שמחויבות זו בעיה של דור שלם, ופתאום התחלתי

שידוקים- האחריות של כולנו!

גם לכם יש חברים ומכרים שעדיין לא מצאו את החצי השני שלהם? התפללתם עבורם, אפילו העברתם פרטים שלהם פעם לאיזה חברה/...

אתם בעצמכם יכולים לשדר אותם!

במשפחה>>

בכל מפגש משפחתי תחשבו יחד על בני המשפחה שעדיין מחפשים זוגות. תגלו רגעים רגועים, תציעו- בסוף זה מצליח!

בשכונה>>

תזמו מפגשים חברתיים, ותקדישו בכל מפגש עם השכנים כמה דקות למחשבה על שידוך לחברים

בקהילה>>

יזמנים ערב שידוכים בקהילה בהחייט מנחה מקצועי מטעמנו כנו אלינו לתיאום על שידוך לחברים

תרומות לחיזוק 'קרן תכיר' נא לפנות למספר 055-9763951
חפשו אותנו << >> <>>

תלית
מחנה תלית
פסיכיקה שלב תלית תלית

רוטנברג תיאר את הדינמיקה של היחס למיניות במערב כתנועה של מטוטלת שנעה מקוטב של דיכוי המיניות לקוטב של ביטוי המיניות, והוא מראה שביהדות יש יחס שונה"

הדתית אנחנו לא מחוסנים מכלום ויש שכנה לאבד את שיווי המשקל והאיזונים.

"למשל, למרות שהשתמשתי במילה 'מיניות' כמה וכמה פעמים במהלך הריאיון וגם בספר, אני חושב שזו לא המילה הכי טובה. המילה 'אישות' עדיפה, היא טובה ועדינה יותר. אז בוודאי כשעוסקים בדברים שיש להם שורשים בעבודה זרה, או לכל הפחות אבק עבודה זרה, כמו טנטרה, צריך להיות זהירים ולא בקלות לפתוח להם את העצרים".

המכללה האקדמית הרצוג
מימון של מכללת ליטויץ ורצוג
אנא תמכו • תלמי • מילד עד

ארץ ישראל נקנית בסיוורים

קורס מדריכי טיולים ומסעות מותאם למגזר הדתי

פתיחת הקורס: יום שני | כ"ד במרחשוון | 25.11.24

ניהול הקורס: ד"ר דורון שר-אבי וישורון פישר | רכז הקורס: שראל לוי

נותרו מקומות אחרונים

לבוגרי הקורס תינתן הכרה אקדמית לנימודי תואר ראשון בחוג לנימודי א"י במכללת הרצוג

* ניתן לשלם על חשבון הפקדון, בהתאם לתנאי הכבאות

* בכפוף לאישור משרד התיירות

לפרטים נוספים:
טלפון / וואטסאפ: 02-5889004 | tiyulim@herzog.ac.il

"כל הרעיון של הספר, כל הפואנטה שלו, הייתה שהוא נכתב בידי אדם חילוני, כפי שאכן הייתי כשהתחלתי לכתוב אותו"

ככה, הייתה תגלית שבאה מתוך המחקר והכתיבה. כך גם המודל שאני מפתח בחצי השני של הספר, שאני קורא לו 'מודל הצמצם', שמבוסס על העבודה של פרופ' מרדכי רוטנברג. רוטנברג תיאר את הדינמיקה של היחס למיניות במערב כתנועה של מטוטלת שנעה מקוטב של דיכוי המיניות לקוטב של ביטוי המיניות, והוא מראה שביהדות יש יחס שונה, שאני המשלתי אותו לצמצם של מצלמה.

"בצמצם יש תריסים, שהם האיסורים שהיהדות וההלכה מציבות בנושא של אישות וכל היתר, אבל דווקא התריסים האלו הם שיוצרים את הפתח ומקפצים

אתה חושב שהתהליכים והתופעות שאתה מתאר בספר, המהפכה המינית, הניתוק בין פרוץ, זוגיות וחלחול גם לציבור הדתי? אם נשאל את זה אחרת, 'הבוקר שאחרי' פונה גם לקורא דתי-לאומי או שאצלו במגזר ניצולו מהתחלואים האלה? "החברה הדתית היא חברה שמרנית. יש בה הרבה גבולות, מצוות והלכות, ולכן העולם הדתי ניצל מחלק ניכר מהתהליכים והתופעות שאני מתאר בספר. עם זאת ככל שהחברה דתית פתוחה יותר לעולם הרחב, כך גם היא מושפעת יותר מהתפיסות האלו. לכן אף שבראש ובראשונה הספר מיועד לאנשים חילונים שחיים אורח חיים מיתרני ומודרני, ברור לי גם שהמון דתיים, וזה כבר קורה, הולכים לקרוא את הספר ולקבל ממנו המון. קודם כול הספר מצליח לפגוג איזה קסם שיש לנושא של הזוגיות בעולם המערבי כפי שהיא מוצגת במדיה, קסם שמולך שולל רבים וגורם גם לעיזבה של הדת. אני חושב שזה כיושף שצריך להסיר אותו".

ובסוף שמונים אחוז מהחברה הדתית, אם לא יותר, נמצאים במגע רציף עם העולם החילוני ועם התרבות המערבית, ויש פעמים של רעיונות, נרצה או לא נרצה. "בדיוק. וכאן הספר עוזר לעשות סדר ולהבין את מה שקורה מבעד לתופעות שכולם רואים, מה קורה בנפש, מה קורה בחדרי חדרים, אילו תהליכים הובילו לזה ולאן כל גם מוביל. בחצי השני של הספר, שהוא החלק הבונה, יש מודלים מחשבתיים וגם עצות מעשיות איך למצוא זוגיות ולבנות אותה, איך לוודא שהזוגיות לא נופלת למלכודת ההרגל, איך האינטימיות מתחדשת. כל הדברים האלה נוגעים לכולם, גם לאנשים דתיים וגם לאנשים חילונים".

תיקון לחספוס

גדלת בבית חילוני מאוד, ליברלי לגמרי, לאבא, דידי מנוסי, שהיה סלב של העולם החילוני בתקופה ההיא. איך הגיבו בבית על התהליך שעברת?

"הבית היה פתוח מאוד, יותר פתוח מהבית החילוני הממוצע של אותה תקופה. היה מותר לראות הכול, היה מותר לדבר על הכול, בבית היו תלויות תמונות עירום וכדומה. אבא שלי גדל בקיבוץ, שבהפך על הפוך היה מקום פורטיני מאוד. המרד שלו בקיבוץ, כמו של עוד הרבה פלמ"חניקים, היה לתת דרוור לדיבור על מיניות, דיבור חופשי, בדיחות גסות. זה היה חלק גדול מהנוף שבו גדלתי, זה היה מאוד מחוספס ומחספס, ובמידה רבה הספר הוא גם ביטוי לרצון שלי לעשות תיקון, איזון או אולי השלמה של מה שאבא שלי סימל, דווקא כי הוא היה איש ציבורי שייצג את המתירנות.

"זה הוביל לתהליך מעניין", הוא מספר. "בהתחלה היו הרבה ריבים וויכוחים, כי התחלתי להתעמת איתו ולהוכיח אותו, והוא דווקא התחיל להקצין לכיוון שלו. כשהבנתי את זה עשיתי סוויץ' והחלטתי שאני מתמקד

בלתקן את עצמי ולכבד אותו, שזו המצווה שלי כלפיו. כשהתחלתי ללכת בדרך הזאת הכול השתנה ונרגע. אני התחיל להקשיב לי, וניהלנו שיחות עמוקות מאוד, ובשנים האחרונות הוא התחיל לחשוב מחדש על הרבה מהדברים האלה. בסופו של דבר הרושם הכי גדול שהוא השאיר בי זה רושם של הרהורי התשובה החזקים מאוד שהיו לו בשנים האחרונות לחייו בנוגע לתרבות הישראלית ולחלק שלו בתרבות הזאת ולאן שהיא הולכת, לעומת כל מה שהוא ראה שמתהווה בבית שלי. זה סיפור שיש בו מורדות ועליות, אבל הסוף טוב".

בזמן שחקרת את עולם הזוגיות המודרנית וכתבת את הספר היו דברים שהפתיעו אותך?

"כן. היו כמה וכמה דברים כאלו. אחד מהם נמצא כבר בפרק הראשון, שקראתי לו 'הפרימה הגדולה'. ההבנה שהיה פה תהליך של שלושה ניתוקים: הניתוק הראשון, שסלל את הדרך למהפכה המינית, היה הניתוק בין מין לפריץ עקב המצאת הגלולה. השני היה המהפכה המינית עצמה, שניתקה והפרידה בין מין למחויבות.

הניתוק השלישי, שהיה תוצר לוואי לא מתוכנן ולא רצוי של המהפכה מינית, היה הניתוק ההדרגתי בין מין לאהבה. "ההבנה של התהליך הזה, היכולת לשרטט אותו

